(గత సంచిక తరువాయి)

'తన పిల్లల గురించి తనకేం తెలుసు?'

ఈ ఆలోచన రావటంతోటే శరత్ చేతులు స్టీరింగ్‌పై బిగుసుకున్నాయి.

'మీరు ఎప్పుడయినా పిల్లలేం చదువుతున్నారు, వాళ్ళ ఇష్టాఇష్టాలేమిటి? వాళ్ళు మీ నుంచి ఏం వాంఛిస్తున్నారో ఆలోచించారా? నాకు మీరు అలవాటయిపోయారు. నా బ్రతుకు ఇంతేనని సర్దుకుపోతాను. మరి వాళ్ళ సంగతి ఏమిటి? నాన్నకి మేం ఇష్టం లేదనుకుంటారా?'

ఉలిక్కిపడ్డాడు శరత్. తన పక్కసీటు ఖాళీగా ఉంది. కానీ ప్రశాంతి తనపక్కన కూర్చుని అన్నట్టే అనిపించింది.

అతని ప్రమేయం లేకుండా ఏక్సిలేటర్ పై కాలి ఒత్తిడి పెరిగింది.

అతడికి ఇంటికి త్వరగా వెళ్ళి పిల్లల్ని దగ్గరకి తీసుకోవాలని ఉంది.

'మీ మనసులో మాట నాకు చెప్పండి. మీకేం కావాలన్నా నిర్భయంగా, నిర్మొహమాటంగా చెప్పండి. మీకు ఇష్టం లేనివి చెప్పండి. అంతేకానీ, అందరి ముందు తలదించుకునే పరిస్థితి కల్పించకండి మీకోసం ఒకరిని బ్రతిమిలాడి, కన్నీరు కార్చే దుస్థితి కల్పించకండి' అని బ్రతిమలాడాలని ఉంది.

అతడి కళ్ళముందు అంజన్ కుమార్ కొడుకుని పోలీసు చెంపదెబ్బ కొడుతున్న దృశ్యం కదలాడుతోంది.

ఇల్లు చేరుకున్నాడు. కారు ఆపి గబగబా ఇంట్లోకి పరుగెత్తాడు. తలుపుకి తాళం కప్ప వెక్కిరిస్తూ కనిపించింది.

గబగబా జేబులోంచి సెల్ తీశాడు. పోలీసు దగ్గరకు వెళ్ళేటప్పుడు సెల్‌ని 'మ్యూట్'లో పెట్టాడు. ప్రశాంతి నాలుగు మార్లు ఫోను చేసింది. శబ్దం రాకపోవటంతో తనకు ఫోను వచ్చినట్టు తెలియదు.

వెంటనే ప్రశాంతికి ఫోను చేశాడు. మరో చేయితో జేబులో తాళం చెవి కోసం వెతికాడు. ఓ స్పేర్ తాళం చెవి శరత్ దగ్గర ఉంటుంది.

ఫోను రెండు మార్లు మోగగానే 'కట్' చేసింది ప్రశాంతి.

శరత్‌కి తెలుసు, ప్రశాంతికి కోపం వచ్చి ఉంటుందని. నిట్టూర్చి ఇంట్లోకి నడిచాడు.

ఇల్లు ప్రశాంతంగా ఉంది.

శరత్ మనసు అల్లకల్లోలంగా ఉంది.

ఎప్పుడూ ఒంటరితనాన్ని వాంఛించే శరత్ ఇప్పుడు తన సంతానం దగ్గర ఉండాలని వాంఛిస్తున్నాడు.

అతడు ఒంటరిగా ఉండాలనుకుంటున్నప్పుడు ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు అతడి ఏకాంతాన్ని భంగం చేస్తుంటారు. ఇప్పుడు మొట్టమొదటిసారి ఒకరితో ఉండాలని కోరుకుంటున్నాడు. కానీ ఒంటరితనం అతడిని చుట్టుముట్టింది.

టేబుల్ దగ్గర కూర్చుని టేప్ 'ఆన్' చేశాడు.

జబ్ భి యెహ్ దిల్ ఉదాస్ హోతా హై

జానె కౌన్ ఆస్ పాస్ హోతా హై

మహమ్మద్ రఫీ స్వరం ప్రపంచంలోని ఒంటరితనాన్ని, వేదనను నింపుకుని మనసుని కదిపే రీతిలో ధ్వనిస్తోంది. పదాలకు అదనపు లోతును, ఆర్తిని ఆపాదిస్తోంది.

కుర్చీలో వెనక్కి వాలి కళ్ళు మూసుకున్నాడు శరత్.

'అందరం కలిసి సినిమాకి వెళ్ళాం. ఎలాగో మీరు రారు, వచ్చినా మీరు సినిమాని ఎంజాయ్ చెయ్యలేరు. మీ వల్ల మా ఆనందం పాడవుతుందని మేము వెళ్ళాం. మీకు ఫోను చేస్తే ఫోను ఎత్తలేదు. వచ్చిన తరువాత చెప్పవచ్చని వెళ్ళాం.'

ఇంట్లోకి వస్తూ చెప్పింది ప్రశాంతి.

'పిల్లలేరి?'

'వాళ్ళు బాబాయిగారి ఇంట్లో పడుకుంటామన్నారు. పిల్లలందరూ ఉన్నారు కదా అదృష్టవశాత్తు వాళ్ళకి మీ గుణాలు రాలేదు లెండి' కోటూ విడిచింది ప్రశాంతి.

శరత్‌కి నవ్వొచ్చింది.

భార్య భర్తల సంబంధం జీవితాంతం ఉండాల్సిన అనుబంధం. కష్టాల్లో సుఖాల్లో ఇద్దరూ ఒకరికి ఒకరు తోడు. కలసి సంసార సాగరాన్ని ఈదాలి. జీవితంలో భర్తకు భార్య, భార్యకు భర్త తప్ప మరో సన్నిహితుడుండడు. అలాంటి బాంధవ్యంలో ఈ ఎత్తిపొడుపులు, ఒకరిని మరొకరు సాధించటం, తక్కువ చేసి చూపించాలని ప్రయత్నించటం, ఆధిక్యం నిరూపించుకోవాలన్న ఆరాటం, హక్కులు, అహాలు... ఇదేనా జీవితాంతం కలిసి ఉండాల్సిన అనుబంధ స్వరూపం? అనుకున్నాడు. అతడి నవ్వు చూసి ప్రశాంతికి కోపం వచ్చింది.

'మీకేం చిద్విలాసంగా నవ్వుతారు. నాన్నకి సినిమాలు ఎందుకు నచ్చవు అని స్రవంతి అడిగింది. దానికి మీ పుత్రరత్నం ఏం సమాధానం చెప్పాడో తెలుసా?'

'ఏం చెప్పాడు?'

'నాన్న అంతేనే... ఆయనకి ఎవ్వరితో పడదు. అందరికన్నా తాను గొప్ప అనుకుంటారు అన్నాడు. బాగుందా మీమీద మీ కొడుకు అభిప్రాయం?' వ్యంగ్యంగా అడిగింది ప్రశాంతి.

శరత్ మాట్లాడలేదు.

తన కొడుకు 'తనగురించి అలా అనుకుంటున్నాడా? బయట వాళ్ళు అనుకుంటున్నారంటే వాళ్ళకి తన గురించి ఏమీ తెలియదనుకోవచ్చు. కానీ, ఒకే ఇంట్లో తనతో కలిసి ఉంటున్న వాడు అలా అనుకుంటున్నాడంటే లోపం వాడిలో ఉందా? తనలో ఉందా?'

'ఇంతకీ ఏం జరిగింది? మీ కొలీగెందుకు అంత అర్జంటుగా రమ్మన్నాడు?'

శరత్ ముఖంలో అతడి బాధను గమనించి అర్థం చేసుకుని టాపిక్ మార్చింది ప్రశాంతి.

జరిగింది చెప్పాడు. 'అది చూసిన తరువాత నాకు మన పిల్లల గురించి ఏం తెలుసు అన్న ఆలోచన వచ్చింది. పిల్లలతో ఎక్కువ సమయం గడపాలని అనిపిస్తోంది' చివరలో తన మనసులో మాట చెప్పాడు.

అది విని విరగబడి నవ్వింది ప్రశాంతి. 'ఇన్నాళ్ళకి మేమూ మనుషులమే అన్న ఆలోచన వచ్చింది. కనీసం నేను కాకపోయినా పిల్లలు మనుషులని గుర్తించారు సంతోషం' అంది. చివరి మాటలంటున్నప్పుడు లీలగా ఆమె గొంతులో కదలిన జీరను గమనించాడు శరత్.

ఆమెని దగ్గరకి తీసుకున్నాడు శరత్. అతడిని హత్తుకుపోయింది ప్రశాంతి.

శరత్ మనస్సు విచిత్రంగా స్పందించింది.

ఒక్క క్షణం క్రితం తామిద్దరూ ప్రత్యర్థుల్లా తోచారు. ఆమె మాటలతో తనని గాయపరచాలని ప్రయత్నించింది. ఇప్పుడు ఎంతో ఆత్మీయంగా, ఆప్యాయంగా అనిపిస్తోంది.

'నేను మిమ్మల్ని కష్టపెడుతున్నానా?' గొంతుకేదో అడ్డపడుతున్నట్టనిపించింది శరత్‌కు ఆ మాట అంటుంటే. ప్రశాంతి పట్ల ప్రేమ భావన పొంగిపొర్లుతోంది. ప్రశాంతి నవ్వింది. చూపుడు వేలితో అతని బుగ్గమీద రాస్తూ అంది 'ఎవరూ ఎవరినీ కష్టపెట్టరండి. మనమే కష్టపడతాం. మీరేం చేస్తారు, మీరంతే. నేనేం చేస్తాను? నేనింతే.'

శరత్ మాట్లాడలేదు. ఆమెని మరింత దగ్గరగా హత్తుకున్నాడు.

కానీ మనసులో ఎక్కడో ఓ రకమైన భావన కలిగింది.

ఇదేనా జీవితం? మనసులో మెదిలే ఊహలు వేరు. కోరికలు వేరు. జీవితం అందించే నిజం వేరు. ఒకటి స్వప్నం మరొకటి సత్యం. సత్యంతో రాజీపడుతూ అందని స్వప్నం గురించి ఆలోచిస్తూ ఉన్నదానినే సర్వం అనుకుంటూ జీవించటమేనా జీవితం?

ఉదయం లేచేసరికి అంతా రొటీన్‌గా హడావిడిగా జరిగిపోయింది.

పిల్లలు గబగబా తయారయి వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళ కాలేజీ బస్సులు ఆలస్యం అయితే ఎదురు చూడవు మరి.

శరత్ లేచేసరికి పిల్లలు వచ్చి తయారయి వెళ్ళిపోయారు. ప్రశాంతి గబగబా వంట చేసి టిఫిన్లు సర్దేసింది.

కాసేపట్లో ఇద్దరూ కారులో బయటపడ్డారు. దారిలో ఏవో పొడి పొడి మాటలు నడిచాయి.

ఉదయం పూట ఆఫీసుకు వెళ్ళేవాళ్ళతో రోడ్లు రద్దీగా ఉన్నాయి. దీనికి తోడు, మెట్రోరైలు కోసం రోడ్ల నడుమ తవ్వటంతో, రోడ్లు మరింత చిన్నవయాయి. మెట్రో పిల్లర్లను తప్పించుకుని పోయే వాహనాలతో రోడ్లు జామ్ అయిపోతున్నాయి.

మరోవైపు ఏదో ఓ వంతెన చక్కని రోడ్లన్నిటినీ తవ్వేస్తున్నారు. ఓసారి వాటర్ పైపులంటారు. ఇంకోసారి ఇంకేదో అంటారు. చక్కని రోడ్లను తవ్వి కుప్పలు పెట్టి వదిలేస్తారు.

'నగరంలో వాహనం నడపటం నరక సదృశం అయిపోయింది.' అన్నాడు శరత్ ప్రశాంతితో. ఆమె మాట్లాడలేదు. వాచీవైపు చూసుకుంది. 'ఎంత త్వరగా బయలుదేరినా ఆలస్యం అయిపోతోంది' చిరాకుపడింది.

ఆమెని ఆమె ఆఫీసు దగ్గర దింపి తన ఆఫీసు వైపు కారు దూకించాడు శరత్.

'మా వాడిని మా ఊరు పంపించేశాను. మళ్ళీ పరీక్షలప్పుడు వస్తాడు. థాంక్స్ సార్' లంచ్ టైములో శరత్‌తో అన్నాడు అంజన్‌కుమార్.

'నిన్నటి నుంచీ మిమ్మల్ని ఒకటి అడగాలనుకుంటున్నాను అడగవచ్చా?' జంకుతూ అన్నాడు శరత్

'భలేవారే సార్. పిలవగానే సహాయానికి వచ్చారు. మీరు అలా జంకితే ఎలా? అడగండి.'

కాస్సేపు మౌనంగా ఉన్నాడు శరత్. చివరికి జాగ్రత్తగా, ప్రతిపదాన్ని తూచిచూస్తున్నట్టు అడిగాడు. 'మీవాడిని మీరు ప్రేమిస్తారు. వాడు అడిగినవన్నీ ఇస్తున్నారు. మరి అయినా మీవాడు ఎందుకని తప్పుదారి పట్టాడు? ఎక్కడ ఉంది లోపం?'.

అంజన్ కుమార్ తలవంచుకున్నాడు.

'సారీ...' అన్నాడు శరత్.

తలెత్తాడు అంజన్. అతడి కళ్ళల్లో నీళ్ళున్నాయి. 'నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నాను సార్. నాకు ఒకటే అనిపిస్తోంది. ప్రపంచం మారిపోతోంది. ఎంత వేగంగా మారుతోందంటే, జరుగుతున్నది మనకి అర్థమయ్యేసరికి మళ్ళీ పరిస్థితి మారిపోతోంది.'

అర్థంకానట్టు చూశాడు అతడివైపు శరత్.

'మా నాన్న, అమ్మకి చదువు లేదు. తినటానికి తిండి ఉండేదికాదు. నేను సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్లో ఉండి చదువుకున్నాను. కనీసం పురుగులు, రాళ్ళతో నిండి, ఉడికీ ఉడకనిదయినా అన్నం దొరికేది. నాకీ ఉద్యోగం వచ్చింది. నేను పడ్డ బాధలు నా కొడుకు పడకూడదని వాడిని ఇంగ్లీష్ మీడియం, కాన్వెంట్‌లో చదివించాను. నేను పడ్డ డబ్బులేమి వాడికి ఉండకూడదని అడిగినది అడిగినట్టు అందించాను. వాడికేం కావాలో ముందే గ్రహించి వాడు అడగకుండానే అందించాను. అయితే... కోరికలు అపరిమితం. నాశక్తి పరిమితం. అదీగాక, నేను నా స్థాయిలో, నా అనుభవాల ప్రకారం వాడి అవసరాల గురించి ఊహించి అందించాను. కానీ వాడు పెరుగుతున్న వాతావరణం గ్రహించలేదు. నాకు అది అర్థం కాలేదు. అక్కడ వచ్చింది తేడా!

అంజన్ చెపుతున్నది అర్థమయీ అవనట్టుంది శరత్‌కు.

'వాడికేం కావాలో, ఏమేం అవసరమో నేను గ్రహించి, ఊహించినదంతా ఇచ్చాను కానీ నిజంగా వాడికేం కావాలో నాకు అర్థం కాలేదు. నేను అందించిన దానితో వాడు సంతృప్తి పడినంత కాలం అంతా సవ్యంగా గడిచింది. ఎప్పుడయితే వాడి కోరికలు నేను తీర్చలేకపోయానో, అవి నా శక్తి పరిధిని దాటిపోయాయో, అప్పుడు వాడి దారి వాడే ఎంచుకున్నాడు. వాడి దృష్టిలో నేను పనికిరానివాడినయ్యాను' అంజన్ గొంతు గద్గదికమయింది.

'మానవ సంబంధాలన్నీ ఇంతేనేమో! మనం ఎదుటివారి ఇష్టమైనవి వారి ఇష్టప్రకారం నడిచినంత కాలం అంతా సవ్యంగా ఉంటుంది. ఆనందకరమైన అనుబంధంలా అనిపిస్తుంది' అన్నాడు శరత్.

తల అడ్డంగా ఊపాడు అంజన్ 'నాకు ఒక్కచోట మనం పొరపడ్డామనిపిస్తుంది' అన్నాడు.

'ఎక్కడ?' అడిగాడు శరత్.

'నేను కష్టపడి పైకి వచ్చాను. నిజంగా చాలా కష్టాలు పడ్డాను. ఢక్కా మొక్కీలు తిన్నాను. మనుషుల్లో మంచి చూశాను. చెడు చూశాను. నైచ్యం చుశాను. అన్నిటినీ తట్టుకుని నిలబడ్డాను. నేను పడ్డ కష్టాలు నా కొడుకు పడకూడదనుకున్నాను. వాడికి కష్టం తెలియకుండా పెంచాను. పువ్వుల్లో పెట్టి పెంచాను. అదే నేను చేసిన పొరపాటు.'

'ఎందుకని?'

'సింపుల్. వాడికి కష్టం తెలియదు. అనుకోగానే అన్నీ అందటం అలవాటయి పోయింది. దేనికోసమైనా తపించటం, కష్టపడటం, అది అందక పోతే నిరాశను అధిగమించి, నిస్పృహను దాటుకుని దాన్ని సాధించాలని పోరాడటం తెలియదు. చివరికి అందకపోతే రాజీపడి బ్రతకటం తెలియదు. అతి సున్నితంగా పెంచాను. అది నేను చేసిన తప్పు. అడగ్గానే అన్నీ అందుతూంటే విలువ ఏం తెలుస్తుంది? దాంతో దేనిపైనా విలువలేకుండా పెరిగాడు. దేనిపైనా అంటే ఏదో ఒకటి కాదు, అన్నిటిపైనా విలువలేకుండా ఎదిగాడు.

తల్లితండ్రులపైనా, అనుబంధం, ఆత్మీయతల పైనా, విలువలపైనే కాదు తన జీవితం పట్ల కూడా ఏ మాత్రం విలువలేకుండా చులకన భావంతో పెరిగాడు. తప్పు వాడిది కాదు నాదే'

శరత్ మాట్లాడలేదు. అతడి హృదయం బరువెక్కింది. అంజన్ మాటల్లోని నిజం కాదనలేనిది. కానీ దాన్ని సంపూర్ణంగా నిజమని ఒప్పుకోవటానికి శరత్ సిద్ధంగాలేడు. అతడి అహం అతడి ఆలోచనను ప్రభావితం చేస్తోంది.

'వస్తాను. ఏదో వాగేశాను. థాంక్స్' అంటూ లేచాడు అంజన్.

అతడు వెళ్ళిన చాలాసేపటి వరకూ ఆవైపే చూస్తూ కూచున్నాడు శరత్. అతడికి తాను ఎక్కడో ఒదిలిన విషయం గుర్తుకు వచ్చింది.

'పిల్లలను ఇలా పెంచాలి, ఇది అనాలి, ఇది అనకూడదు అని ఎన్నో సూత్రాలు చెప్తారు. సిద్ధాంతాలు చెప్తారు. కానీ పిల్లల్ని ఇలా పెంచాలని ఖచ్చితంగా ఎవరూ నిర్ణయించరు. ఎందుకంటే ఏ పిల్లవాడికి ఆ పిల్లవాడు ఒక ప్రత్యేక ప్రపంచం. ఒక చోట వర్తించింది మరొక చోట వర్తించదు. ఏ ఒక్కడూ మరొకరిలా ప్రవర్తించరు. ఆలోచించరు.

కాబట్టి పిల్లల్ని ఎలా పెంచాలన్నది ఎవరికి వారు వారి మనస్సును అనుసరించి తీసుకోవాల్సిన నిర్ణయం. ఫలితంపై ఎవరికీ నియంత్రణ లేదు. పిల్లల్ని పెంచటం, వారి భవిష్యత్తును నిర్దేశించటం అన్నది గాలిలో దీపం పెట్టి వెలగాలని ప్రార్థించటం లాంటిది.'

ఆలోచిస్తున్న శరత్ గదిలోకి ప్యూన్ అడుగుపెట్టటంతో తలెత్తి చూశాడు.

'పెద్దసార్ పిలుస్తున్నారు'

లేచి వెళ్ళాడు శరత్.

బాస్ గదిలోకి అడుగు పెట్టేసరికి మిగతా ఆఫీసర్లందరూ ఉన్నారు. 'ఏదో పెద్ద మీటింగ్ లానే ఉంది' అనుకున్నాడు శరత్.

'టైమ్' చూసుకున్నాడు. ఆలస్యమయేట్టుంటే ప్రశాంతిని వెళ్ళిపోమని చెప్పాలి. కాసేపటికే మీటింగ్ దేనిగురించో అర్థమైపోయింది.

ప్రభుత్వాఫీసుల్లో ఉద్యోగులకు ప్రధాన సమస్య ట్రాన్సఫర్లు. ఎవ్వరూ తమకు అలవాటయిన పని వదిలి కొత్త స్థలానికి వెళ్ళేందుకు ఇష్టపడరు. పనిచేయని వాడిని వదుల్చుకోవాలనే ప్రతివారూ ప్రయత్నిస్తారు. సమస్యను పక్కవాడిపై నెట్టేసి చేతులు దులుపుకోవాలన్న ఆరాటం ప్రదర్శిస్తారు. అంతే తప్ప సమస్యను పరిష్కరించాలని ఎవరూ ప్రయత్నించరు. ఎవరిని ఏ సెక్షన్‌కి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలి, ఎవరికి ఎవరు కావాలి అని వాదోపవాదాలు జరుగుతుంటే నిర్లిప్తంగా వింటూ కూచున్నాడు శరత్.

నిర్ణయాలు జరిగిపోయాయి. అందరూ నవ్వుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నారు. శరత్ కూడా వెళ్ళబోతూంటే బాస్ పిలిచాడు.

'నీకు చెప్పటం మరచిపోయాను. నీ సెక్షన్‌కి బెంగుళూరు నుంచి మాధవి వస్తోంది. ఆమె ఇంతకు ముందు ఇక్కడ పనిచేసి వెళ్ళిందట. మళ్ళీ ఇక్కడికి వస్తోందట. హెడ్‌క్వార్టర్స్ నుంచి ఫోను వచ్చింది. చాలా ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ ఉన్నదిట. జాగ్రత్త.'

బాస్ మాటలకు తల ఊపి బయటకు వచ్చేశాడు శరత్. 'ఎవరు వస్తే తనకి ఏమిటి? తన పని తనది' అనుకున్నాడు కారును స్టార్ట్ చేస్తూ.

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)

Post your comments